

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

**CONCURSUL NAȚIONAL UNIC PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE DECLARATE VACANTE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

- profesori -

Aprobată prin O.M.Ed.C. nr.5287/15.11.2004

**- București -
2004**

I. Limba și literatura sârbă

A. Probleme de limbă

1. **Fonetică și fonologie**. Asimilarea după sonoritate și locul de formare. Vocalizarea vocalelor ultra scurte și apariția lui **a** inconstant. Palatalizarea și sibilizarea consoanelor. Iodizarea consoanelor. Trecerea lui **l** în **o**.

2. **Morfologie**. Părți de vorbire flexibile și neflexibile. Substantivul, categorii gramaticale, morfologice. Formele cazuale. Adjectivul, categorii gramaticale. Grade de comparație. Pronomele și categoriile de pronume. Numeralul, categorii și flexiunea. Verbul. Moduri și timpuri. Aspectul verbal. Adverbe, clasificare și comparație. Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

3. **Sintaxa**. Sintaxa propoziției și a frazei. Coordonare și subordonare. Categorii de propoziții coordonate și subordonate.

B. Probleme de literatură.

Literatura populară. Pretkosovski ciklus (Zidanje Skadra). Kosovski ciklus (Car Lazar i carica Milica). Pokosovski ciklus (Bolani Dojčin). Ciklus Kraljevića Marka (Kraljević Marko pije uz ramazan vino). Hajdučko-uskočki ciklus (Stari Vujadin). Ciklus za oslobodjenje Srbije i Crne Gore (Početak bune protiv dahija). Lirsko-epske pesme (Hasanaginica). Narodne pripovetke – opšti prikaz (Ero i Turčin). Kraće narodne umotvorine (zagonetke, poslovice, pitalice).

Literatura medievală. Sveti Sava – život i prosvetiteljski rad (Život Svetoga Simeona).

Iluminismul. Dositej Obradović – život i prosvetiteljsko delo (Život i priključeni).

Clasicismul și preromantismul. Jovan Sterija Popović – Život i književni rad (Pokondirena tikva).

Romantismul. Vuk Stefanović Karadžić – Život i književni rad. Borba za reformu književnog jezika i pravopisa. Rad na sakupljanju narodnih umotvorina. Petar Petrović Njegoš – život i književni rad (Gorski vijenac). Branko Radičević – život i pesničko delo (Devojka na studencu, Đački rastanak, Kad mladijah umreti). Đura Jakšić – život i književni rad (Na Liparu). Jovan Jovanović Zmaj – život i književni rad (Đulići).

Realismul. Vojislav Ilić – život i pesnički rad (U poznu jesen). Laza Lazarević (Sve će to narod pozlatiti). Stevan Sremac (Pop Ćira i pop Spira). Radoje Domanović (Danga). Borisav Stanković (Nečista krv). Branislav Nušić (Gospođa ministarka).

Parnasianismul și simbolismul. Aleksa Šantić (Mi znamo sudbu). Jovan Dučić (Jablanovi). Milan Rakić (Na Gazi Mestanu).

Literatura secolului XX. Miloš Crnjanski – život i književni rad (Seobe). Desanka Maksimović – život i pesničko delo (Strepnja, Krvava bajka). Ivo Andrić – život i književni rad (Most na Žepi, Na Drini ćuprija). Branko Ćopić (Bašta sljezove boje). Dobrica Ćosić (Koreni). Vasko Popa (Kora). Stevan Raičković (Kamena uspavanka).

Bibliografije

Pravopis srpskog jezika, Matica srpska, Novi Sad, 1994, izdali M. Pešikan, M. Pižurica, J. Jerkov

Mihailo Stevanović, Savremeni srpskohrvatski jezik, I-II, Beograd, 1994.

Gramatika srpskog jezika, udžbenik za I-IV razred srednje škole, Ž. Stanojčić, Lj. Popović, Beograd, 1998.

Jovan Deretić, Istorija srpske književnosti, Beograd, 1983.

Milan Kašanin, Srpska književnost u srednjem veku, Beograd, 1975.

Milorad Pavić, Istorija srpske književnosti klasicizma i romantizma, Beograd, 1979.

Predrad Palavestra, Istorija moderne srpske književnosti, Beograd, 1986.

Predrag Palavestra, Posleratna srpska književnost (1945-1970), Beograd, 1972.

DIDACTICA GENERALĂ ȘI METODICĂ

I. Pojam, definicija i funkcija didaktike

- didaktika i ostale nauke
- inovacije u nastavi
- taksonomija didaktičkih oblasti

II. Osnovni didaktički pojmovi

- nastavna tehnika
- nastavna tehnologija
- osavremenjavanje nastave
- tehnika u nastavi
- intenzifikacija nastave
- racionalizacija nastave
- ekologija nastave

III. Osnove nastavne aktivnosti

- logička osnova aktivnosti
- psihološka osnova aktivnosti
- didaktička osnova aktivnosti
- pedagoška osnova aktivnosti
- sociološka osnova aktivnosti

IV. Didaktički sistemi nastave

- sistem poučavanja u nastavi
- sistem samostalnog rada
- sistem programiranja nastave

V. Nastavno gradivo

- nastavni plan
- nastavni program
- raspored nastavnog gradiva
- **Nastavne metode**
- verbalno-tekstualne metode
- demonstrativno-ilustrativna metoda
- laboratorijsko-eksperimentalna metoda
- kombinovana primena nastavnih metoda
- **Didaktički principi u nastavi**
- princip vaspitne usmerenosti
- princip odmerenosti i postupnosti
- princip očiglednosti u nastavi
- princip svesne aktivnosti
- princip naučnosti i sistematičnosti
- princip trajnosti znanja, umeća i navika
- **Organizacija nastave**
- razredno-predmetna nastava
- razredno-časovni sistem
- rad u kombinovanom odeljenju
- **Predmet i zadaci metodike**
- **Nedostaci tradicionalne nastave**
- **Pripremanje za nastavu: pitanja i zadaci za učenike**
- rekognitivna pitanja i zadaci
- reproduktivna pitanja i zadaci
- istraživački zadaci i pitanja
- stvaralački zadaci
- problemska pitanja i zadaci
- **Tipovi nastavnih časova**
- čas obrade novog gradiva
- čas ponavljanja i utvrđivanja
- čas proveravanja i ocenjivanja
- kombinovani tip časa
- čas izlaganja
- dijaloški tip časa
- čas samostalnog rada učenika
- čas testiranja
- kviz čas
- čas anketa
- čas intervju
- čas koncert
- čas književni susret
- pozorišni čas
- filmski čas
- TV čas
- čas igraonica

- čas izlet
- čas izložba
- **Oblici nastavnog rada**
- frontalni
- grupni rad
- rad u parovima
- pojedinačni(individualni).
- **Metode u nastavi srpskog jezika i književnosti**
- metoda predavanja
- metoda ponavljanja
- problemsko izlaganje
- heuristički razgovor
- istraživačka metoda
- stvaralačka metoda

Bibliografie

- Milija Nikolić, Metodika nastave srpskog jezika i književnosti, Beograd, 1992.
- Đorđe Lekić, Eksperimentalna didaktika, Beograd, 1995.
- Simeon Marinković, Metodika kreativne nastave srpskog jezika i književnosti, Beograd, 1994.
- Pavle Ilić, Metodika nastave srpske književnosti, Novi Sad, 1996.
- Petar Milosavljević, Metodologija proučavanja književnosti, Novi Sad, 1985.
- Ionescu M., Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
- Nicola I., Tratat de pedagogie școlară, EDP, București, 1996
- Neacșu I., Metode și tehnici de învățare eficientă, Ed. Militară, București, 1990
- Joița E., Eficiența instruirii, EDP, București, 1998
- Geissler E.G., Mijloace de educație, EDP, București, 1997
- Iucu R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2000